

ŠPORT V MESTE PREŠOV V ŠESŤDESIATYCH ROKOCH DVADSIATEHO STOROČIA

Michal MARINICA

Problematike dejín športu nie je v súčasnosti venovaná primeraná pozornosť. Historici sa zaoberajú problematikou hospodárskych a kultúrnych dejín, minulosť športu však zatiaľ zostáva v úzadí. Pritom napríklad história športu v Šarišskom regióne a najmä jeho centre meste Prešov má množstvo pozoruhodných zaujímavostí. Či už je to veľká tradícia futbalu či hádzanárska prešovská veľmoc. Okrem toho v meste zaznamenávajú vývoj aj iné športy, ktoré už uvedené v texte.

HISTORICKÁ GENÉZA PRED ROKOM 1961

Šport v Prešove mal už dlhoročnú tradíciu aj pred začiatkom dvadsiateho storočia. Dôkazom toho je aj rok 1848, kedy vznikol Prešovský strelecký spolok. Prvé preteky boli usporiadané 24. apríla 1848. V radoch strelcov boli mená ako Papp, Žembery, Kriger, Znau, Kreitzer, Romanovič, Kosch, Radvanský atď. Spolok bol činný do roku 1849. potom jeho činnosť do roku 1859 bola zastavená. Od roku 1861 do roku 1865 bola činnosť opäť zastavená, lebo v tomto období sa nesmeli strieľať. Po dlhšom živorení spolok zanikol v roku 1895. Neskôr, v roku 1873, bol založený Prešovský korčuliarsky spolok a v roku 1880 vytvorili v meste Prešovský spolok kolkárov (Sabol, 1995, s. 20). V roku 1910 mal už 142 kolkárov. Svoje klubové miestnosti mal na záhradnej ulici. Vedenie každý rok usporadúvalo preteky o „kolkárskeho kráľa“. Víťaz získal striebornú reťaz. Do každého jej ohnivka bolo vyryté meno víťaza. Tieto spolky boli len akýmsi začiatkom v budovaní športovej tradície v meste. Koncom devätnásteho storočia vznikol ešte významnejší športový klub, a to Prešovský telocvičný a šermiarsky spolok ETVE (Eperjesi Torna és Vívó Egyesület). Založený bol v roku 1896. Prvá schôdza ktorá sa týkala jeho založenia sa uskutočnila 10. októbra na podnet Františka Petheho. Predsedom spolku sa stal podžupan Štefan Szinnyei-Merse, podpredsedami župný hlavný inžinier Eduard Dobiás a tabulárny sudca Matej Kissóczy-Uhlarik (Gašpar, 1995, s. 27). Táto športová jednota okrem šermu rozvíjala tiež športy ako tenis, kriket a hru ušiakovou loptou atletiku (Sabol, 1995, s. 21). V roku 1898 ETVE zastrelil aj futbal a cyklistiku. Futbal sa v Prešove ujal medzi prvými na Slovensku. Z názvu tejto jednoty vyplýva, že klub bol maďarský. Národnostný zákon až do roku 1919 ani neumožňoval vytvorenie rýdzo slovenských športových

klubov (Mráz a kol., 1981, s. 39). Šermovanie v tomto čase viedol poručík József Krausz. Svojich žiakov zaučal do taliansko-maďarskej techniky.

Na rozvoji športu v meste sa výraznou mierou podieľal stredoškolský profesor František Pethe. Ten vchoval viacerých atlétov, ako napríklad diskára Karola Kobulského a výškara Ivana Wardenera. Obaja štartovali na Olympijských hrách v Štokholme (Sabol, 1995, s. 21). Obchodník Karol Dahlström bol tak ako Pethe hybnou silou spolku ETVE (Gašpar, 1995, s. 27).

V medzivojnovom období je taktiež v popredí záujmu prešovskej mládeže futbal, ľahká atletika a pomaly sa začína rozvíjať aj hokej a volejbal. Medzi obľúbené športy tiež patrilo plávanie, vodné pólo a stolný tenis. V zimných mesiacoch sa ľudia najviac venovali behu na lyžiach. Ešte pred koncom druhej svetovej vojny rozvíjali športovú činnosť v Prešove kluby Orol a Sokol. Tie sa v roku 1946 spojili a vytvorili tak Prešovský telocvičný spolok – PTS. Okrem toho tu existoval klub Magura, potom Odeva a tiež klub Železničiarov (Sabol, 1995, s. 24). Dobrú úroveň si udržiaval ľahkoatletický oddiel v rámci týchto už spomenutých klubov. Pričinil sa o to najmä československý reprezentant Štefan Stanislav, ktorý pretekal v skoku do výšky. O viaceré úspechy sa tiež starali stolní tenisti, ktorí hrávali v prvej československej lige. Postupne sa tu začal vo výraznejšej miere aj vývoj boxu.

Začiatkom päťdesiatych rokov dvadsiateho storočia sa v meste začína rozvíjať ďalší úspešný šport, a to hádzaná. Tá sa stala veľmi skoro populárnou a v priebehu krátkeho času sa tunajší hádzanári dokázali dostať medzi najlepšie mužstvá v rámci Československej republiky. Neskôr dokonca prenikli medzi poprednú európsku špičku. I keď sa hádzaná v Prešove hrávala aj predtým, za oficiálny začiatok organizovanej hádzanej sa uvádza rok 1952. Prvý názov klubu bol Slávia ČSSZ, ale už o rok neskôr prešiel tento šport pod záštitu oddielu Tataran. Roku 1954 postúpil do najvyššej Československej súťaže.

Najobľúbenejším športom v Prešove bol futbal. Až do šesťdesiatych rokov dvadsiateho storočia vystriedal najznámejší futbalový klub v meste celkom desať názvov. Z ETVE Prešov v roku 1920 zmenil názov na TVE Prešov. Tento názov mali až do roku 1931, kedy sa premenovali na Sláviu Prešov. Slávia Prešov sa považovala za meštiansky klub. Okrem toho tu existoval aj robotnícky klub Snaha Tórekvés Prešov (Sedlák a kol., 1965, s. 313). Futbalisti Slávie Prešov mali totožné dresy ako hráči Slávie Praha. Boli bielo-červené s obrátenou červenou hviezdou na ľavej strane. Toto mužstvo postupne zaznamenalo značný vzostup a dosahovali najlepšie výsledky. Dôkazom toho bola aj ich účasť v najvyššej slovenskej súťaži v období existencie Slovenského štátu (Sabol, 1995, s. 45). Po druhej svetovej vojne sa obidva prešovské futbalové kluby spojili a mesto reprezentovali pod názvom PTS Prešov. Počas fungovania

tohto klubu zaznamenal futbal značný úpadok a zostup do nižších súťaží. Ako hlavná príčina sa udáva odchod hráčov do Bratislavy a Košíc. Spoločne vydržali iba dva roky, kým sa opätovne rozdelili na DSO Slávia Prešov a DSO Snaha Prešov. V roku 1948 sa tieto kluby opäť spojili a dali si názov ŠK Sparta Dukla Prešov. V roku 1950 zažili prvotligovú premiéru vtedy už Československej republiky. Do roku 1960 mal ešte futbalový klub Prešova názvy ako Dukla Prešov, Dukla ČSSZ Prešov, ČSSZ Prešov a DSO Tartan Prešov. V rokoch 1960 – 1989 názov TJ Tatran Prešov nemenil.

Zo zimných športov bol najpopulárnejší ľadový hokej. Už od roku 1928 boli v Prešove dva hokejové kluby. Tímy ako Snaha a PTVE Prešov ešte nehrali na ľade s pukom, ale pri hre používali gumenú loptičku. Takémuto športu sa vtedy hovorilo bandy hokej. Neskôr sa tento druh hokeja prispôbil kanadskému, a pri hre sa začal používať puk. V roku 1932 reprezentoval prešovský hokej oddiel Slávia Prešov. Tomu sa už v roku podarilo získať doteraz prvý a posledný titul majstrov Slovenska (Sabol, 1995, s. 23). V roku 1953 mali Prešovský hokejisti názov ČSSZ a o rok neskôr sa premenovali na Tatran Prešov. Pod týmto názvom hrávali až do roku 1968.

Šport sa okrem klubov rozvíjal aj na základných, stredných a neskôr vysokých školách. Často krát boli školy akousi liahňou budúcich športovcov. Organizovaním súťaží sa vyberali tie najväčšie talenty, ktoré sa neskôr dostávali do jednotlivých športových klubov v meste. Na školách sa rozvíjala rôzna škála športov. Dokonca aj také, ktoré ešte nejestvovali na klubovej úrovni v meste, ako napríklad hádzaná či basketbal. Na školách sa teda rozvíjali športy: ľahká atletika, basketbal, cyklistika, gymnastika, hádzaná, hokej, jazda na koni, korčuľovanie, plávanie, šach, tenis, trojboj, turistika, vodné pólo, volejbal, hra ušiakom a ďalšie. Vývoj niektorých z týchto športov môžeme zaznamenať už od prvej polovice devätnásteho storočia (Paška, 1984, s. 221). Napríklad taká turistika či šach majú v Prešove už viac než storočnú tradíciu. Vodné pólo sa tešilo veľkej obľube už od dvadsiatych rokov dvadsiateho storočia, kedy boli postavené bazény v štvrti zvanej „Argentína“. Bazény boli bo bokoch obkladané drevom a vodu im filtroval mlynský potok. V tridsiatych rokoch tu existoval vodnopólový oddiel, ktorý hrával najvyššiu slovenskú ligu. So vznikom bazénov sa vo väčšej miere začalo rozvíjať aj plávanie. Po druhej svetovej vojne sa postavil krytý 25-metrový bazén.

Prešov mal už v období do šesťdesiatych rokov bohatú športovú tradíciu. Na ňu nadviazali aj športovci, ktorí tu pôsobili v šesťdesiatych rokoch. Pravdaže, nie v každom športe sa im podarilo každoročne dosiahnuť kvalitný výsledok. Taktiež nie každý šport je rovnako populárny a nevenuje sa mu až toľká pozornosť. A preto je na nasledujúcich stranách spracované obdobie od roku 1961 po rok 1970, kde sú chronologicky zaznamenané najväčšie úspechy,

respektíve neúspechy jednotlivých najpopulárnejších a najúspešnejších športov Prešova. Okrem tých najpopulárnejších športov sú tu spracované aj úspechy tých menej sledovaných športov, ktoré v tom ktorom roku dosiahli.

ROK 1961

V 50. rokoch sa v prešovskom športe odohrali veľké zmeny, ktoré všeobecne viedli k zlepšeniu podmienok pre športovcov. Niektorí sa dokonca preslávili po celej republike, ale aj dokonca vo svete. K takýmto športovcom môžeme zaradiť Ladislava Pavloviča a Jozefa Bombu (Smetana, 1957 – 1961, s. 1010).

V Prešove v tomto období bolo množstvo športových klubov. Za najznámejšie a najvýznamnejšie oddiely môžeme označiť tieto tri: TJ Tatran Prešov, TJ Lokomotíva Prešov a TJ Slávia Prešov. TJ Tatran Prešov zastrešoval najúspešnejšie športy v meste (futbal, hádzanú a hokej).

Futbal sa radil medzi najúspešnejšie športy v meste. Na začiatku roka hráči Tatranu odcestovali na mesačné sústredenie do Turecka. V Istambule odohrali zápas s miestnym Galata Seralom (dnešný Galatasray). Hráči Tatranu v ňom pred očami 20 000 divákov zvíťazili 2:1. V Turecku ešte odohrali zápas s Besiktasom Istanbul, Fenerbachce Istanbul a Ankarou.¹ Cestou z Turecka ešte odohrali aj zápasy v Bulharsku proti Starej Zagore a Plovdivu. V máji privítal Prešov na svojom štadióne slávny anglický klub FC Liverpool. Zápas sa skončil výsledkom 1:1. Hráči Tatranu však v tomto zápase nepodali dobrý výkon a o remíze rozhodla iba strelecká neschopnosť v premieňaní šancí Liverpoolu.² Najvyššia ligová súťaž v sezóne 1960/1961 skončila pre Prešov uspokojujivým šiestym miestom.³ Ladislav Pavlovič strelil 17 gólov, čo ho vynieslo na prvé miesto v tabuľke strelcov (Sabol, 1995, s. 92). Po ukončení ligovej sezóny sa zúčastnili medzinárodného turnaja o Rapanov pohár. V turnaji bojovali proti Vienne Viedeň, Lokomotíve Lipsko a Kickers Offenbach. Štart do novej sezóny 1961/1962 nevyšiel Prešovčanom celkom podľa predstáv. Nedokázali zvíťaziť nad niekoľkými papierovo slabšími súpermi, a tak sa po jesennej časti umiestnili až na deviatom mieste. Po tomto neúspechu sa výrazne prejavila nespokojnosť vo vedení klubu i medzi fanúšikov. Preto bol z funkcie odvolaný tréner Jančiansky, ktorý túto funkciu preberal po vtedy chorom Steinerovi.⁴

¹ Prešov na roztrhanie. Prešovské noviny, 1961, 4, č. 2, s. 4.

² Tatran – Liverpool 1:1 (1:1). Prešovské noviny, 1961, 4, č. 2, s. 4.

³ 6. miesto Tatran Prešov. Prešovské noviny, 1961, 4, č. 24, s. 4.

⁴ Tatran odišiel. Prešovské noviny, 1961, 4, č. 50, s. 4.

Prešovská hádzaná už dlhé roky patrila k najlepším v republike. Medzi najlepších hráčov v tíme môžeme zaradiť Frola, Lukošika, Seguru a Poljaka. V tejto sezóne unikol Prešovčanom majstrovský titul iba tesne. Druhý najlepší hádzanársky kolektív vtedy trénoval Ladislav Šesták, ktorí zhodnotil sezónu ako úspešnú, ale taktiež poukázal na nedostatky tímu, ako napríklad na slabú streleckú efektívnosť.⁵ Ďalším úspechom v tomto roku bolo víťazstvo v pohári SNP. Na turnaji sa zúčastnilo reprezentačné mužstvo Maďarska, reprezentačné juniorské družstvo Československa a taktiež družstvo poskladané z hráčov Stredoslovenského kraja.

Basketbalistkám sa podarilo prebojovať do prvej ligy. O čosi menej sa darilo volejbalistkám, ktoré v tomto roku pôsobili v druhej lige bez výraznejšieho presadenia.

Prešovskí hokejisti sa v sezóne 1960/1961 umiestnili v krajskej súťaži na prvom mieste. V súťaži štartovalo osem družstiev. Ak hokejisti chceli postúpiť do druhej ligy, museli prejsť víťazne kvalifikačným turnajom. Stretli sa v ňom s hokejistami Dynama Žilina a Dukly Nitra. Tatranistom sa však druhú ligu nepodarilo vybojovať. Postupujúca Žilina mala oproti Prešovu lepšie skóre.

V tomto športovej gymnastike mal Prešov kvalitného zástupcu v podobe gymnastu Karla Feča. Bol členom reprezentačného družstva a na medzištátnom stretnutí s NDR sa umiestnil v prvej výkonnostnej triede na šiestom mieste. V tomto športe tiež dosahovali kvalitné umiestnenia gymnasti Atila Kašprišin a Dušan Bohňa.⁶

Siedmeho mája bol zorganizovaný Večerný beh víťazstva. Zúčastnili sa na ňom pretekári z celého republiky. Víťazom prvého ročníka sa v mužskej kategórii stal pretekár Slávie Bratislava Tejbus. V ženskej kategórii zvíťazila Šimošková zo Slávie Košice.

V plávaní bola najlepšia znakárka Miriam Brtková, ktorá na majstrovstvách republiky časom 1:15,99 s získala titul v disciplíne 100m znak. Týmto časom vytvorila nový československý rekord. Bola aj členkou reprezentačného družstva. Na medzištátnom stretnutí s NDR si predošlý rekord vylepšila o ďalšie štyri desatiny sekundy. Miriam Brtková bola tiež v tíme polohovej štafety. Na tomto jej úspechu sa podieľalo množstvo ľudí, ktorí pre Miriam vytvorili čo najlepšie podmienky.⁷ Úspešne sa tomuto športu v Prešove venujú plavci ako Benko, Orišek a Hvizdová.

⁵ Hodnotí vzorný tréner Laco Šesták. Prešovské noviny, 1961, 4, č. 27, s. 4.

⁶ Feč na šiestom mieste. Prešovské noviny, 1961, 4, č. 49, s. 4.

⁷ O našej rekordérke. Prešovské noviny, 1961, 4, č. 11, s. 4.

ROK 1962

Nelichotivé postavenie futbalistov po jesennej časti súťaže neveštilo pre futbalistov nič dobré. I keď sa objavovali články smerujúce k lepšej koncentrácii a zvýšeniu nasadenia hráčov, zostali nakoniec bez odozvy. Hráči Tatranu hrali už iba o záchranu v najvyššej súťaži. Vybojovali ju až v poslednom kole, keď na vlastnom štadióne zdolali Spartak Trnava rozdielom triedy 3:0.⁸ V konečnej tabuľke obsadili ôsmu priečku. V súťaži štartovalo štrnásť družstiev, čo by bolo pre Prešov relatívne dobré umiestnenie. Z ligy nakoniec vypadla Žilina, ktorá mala v tabuľke len o bod menej ako Prešov (Korček, 1981, s. 295). V priebehu jarnej časti súťaže došlo k jej dočasnému prerušeniu. Pauza bola spôsobená Majstrovstvami sveta vo futbale, ktoré sa konali v Chile. Československý reprezentanti na nich získali strieborné medaile. V kádri vicemajstra sveta figuroval aj hráč Tatranu Prešov Jozef Bomba.⁹ Počas dočasnej ligovej prestávky Prešovčania vycestovali na sústredenie do ZSSR. Jesenná časť nového ligového ročníka nedopadla pre Tatran tiež najlepšie. Hráči podávali striedavé výkony.

Aj v tomto roku patrili prešovský hádzanári k špičke v republike. Začiatkom roka sa Tatran zúčastnil zimného turnaja v Košiciach. Zúčastnilo sa na ňom 8 družstiev a Tatran v ňom bez straty bodu obsadil prvé miesto.¹⁰ Na ďalšom, tzv. Bleskovom turnaji hádzanári Tatranu opäť zvíťazili. Turnaj prebiehal v Prešove za účasti šiestich družstiev. V ligovej sezóne 1961/1962 obsadili hráči Tatranu opäť druhú priečku. Majstrovský titul získala pražská Dukla. V poslednom kole sezóny privítal Prešov novopečeného majstra. V zápase, v ktorom už o nič nešlo sa lepšie darilo hosťom. Víťazstvom 18:16 na pôde súpera si pražská Dukla potvrdila vedúce postavenie v tabuľke.¹¹ K tomuto víťazstvu výrazne prispel aj rozhodca, čo vyvolalo veľkú nevôľu na strane domácich fanúšikov a hráčov. Diváci v hľadisku svojím nekultúrnym správaním vymohli pre svoj vlastný klub rôzne tresty. Azda tým najväčším bolo zatvorenie hádzanárskeho štadióna pre divákov na celú jesennú časť nového ligového ročníka 1962/1963. Ďalší trest dostal hráč Segura, ktorý dostal stop na celú nasledujúcu sezónu.¹² V októbri hráči odcestovali do Paríža, kde sa zúčastnili prestížneho turnaja. Prešovčania si na tomto turnaji počínali výbore. V konkurencii francúzskeho, nemeckého a dánskeho mužstva obsadili prvé

⁸ Dobrý výkon liga. Prešovské noviny, 1962, 5, č. 30, s. 4.

⁹ Bomba do Chile. Prešovské noviny, 1962, 5, č. 23, s. 4.

¹⁰ Tatran víťazom. Prešovské noviny, 1962, 5, č. 11, s. 4.

¹¹ Hráči lepší ako rozhodca. Prešovské noviny, 1962, 5, č. 25, s. 4.

¹² Prešov bez I. ligy v hádzanej. Prešovské noviny, 1962, 5, č. 30, s. 4.

miesto.¹³ Výrazný vzostup vo výkonnosti zaznamenali v tomto roku hráčky Lokomotívy Prešov. K výraznému posilneniu došlo v jesennej časti sezóny 1962/1963, kedy v tabuľke druhej ligy obsadili prvé miesto.¹⁴

V tomto roku bolo basketbalové družstvo žien opäť úspešnejšie ako kolektív mužov. Aj v tomto roku bolo basketbalové družstvo žien úspešnejšie ako mužské. Basketbalistkám Slávie sa podarilo udržať si prvoligovú príslušnosť a podarilo sa im zvíťaziť na piatom ročníku turnaja o Pohár dukelských hrdinov.¹⁵ Hráčky už tretí rok viedol tréner Juraj Filčák. V jesennej časti sezóny 1962/1963 sa dievčatám spod vysokých košov prestalo dariť. Po polovici sezóny boli totiž na hranici zostupu.

Hokejisti Tatrana Prešov štartovali aj v tomto roku v majstrovstvách východoslovenského kraja. Túto súťaž sa im síce podarilo vyhrať, ale opäť neuspeli v kvalifikácii, tentoraz s družstvom Banskej Bystrice a Trnavy.¹⁶

V športovej gymnastike dominoval Karol Feč, Kašprišin a Bohňa. Karol Feč sa dokonca stal členom širšieho kádra pre reprezentáciu a spolu s ostatnými reprezentantmi sa pripravoval na olympiádu.

Dňa ôsmeho mája sa uskutočnil v Prešove už druhý ročník atletických pretekov, Večerný beh víťazstva. Tento pretek usporiadal oddiel TJ ČH Prešov. Na štarte sa zišli poprední pretekári z celej ČSSR. V behu na 5000 metrov obhájil prvenstvo Tejbus z oddielu Slávie Bratislava. Trať prebehol za 16 minút a 35 sekúnd. Prešovčan Zimmermann sa umiestnil na tretom mieste, keď za víťazom zaostal o pol minúty. Ženskú kategóriu vyhrala taktiež minuloročná víťazka Šimočková.¹⁷

V plávaní dosahovala opäť kvalitné výsledky Miriam Brtková. Začiatkom roka sa zúčastnila šiestych Zimných majstrovstiev republiky, kde získala zlatú medailu v disciplíne 100 a 200 m znak.¹⁸ Ako víťazka republiky postúpila na Majstrovstvá sveta v plávaní v Švédsku. Pretekala tam v disciplínach 100 m znak, 200 m znak a tiež v polohovej štafete.

¹³ Prešovskí hádzanári víťazne. Prešovské noviny, 1962, 5, č. 44, s. 4.

¹⁴ V Prešove o jednu prvú ligu viac? Prešovské noviny, 1962, 5, č. 47, s. 4.

¹⁵ Kým padnú prvé koše žien. Prešovské noviny, 1962, 5, č. 45, s. 4.

¹⁶ Sabinov a Svit zostupujú. Prešovské noviny, 1962, 5, č. 8, s. 4.

¹⁷ Večerný beh víťazstva. Prešovské noviny, 1962, 5, č. 20, s. 4.

¹⁸ Brtková víťazne. Prešovské noviny, 1962, 5, č. 6, s. 4.

ROK 1963

Futbalisti Prešovského Tatranu bojovali aj v tomto roku v prvej celoštátnej lige. So striedavým šťastím získali 24 bodov, s ktorými sa umiestnili na desiatej priečke. Ich najlepším strelcom bol Karol Petroš, ktorý súčasne získal aj primát najlepšieho strelca ligy v ročníku 1962/1963. Úspešne dopadli zájazdy do ZSSR a Poľska, kde neprehrali ani jeden zápas. Väčší úspech dosiahli dorastenci, ktorý v ligovom ročníku 1962/1963 skončili na treťom mieste.

Hádzanári sa pohybovali opäť na popredných miestach. V septembri odcestovali na turnaj do Juhoslávie kde, bojovali o Veľtržný pohár v Záhrebe. Na turnaji sa zúčastnili družstvá Záhrebu, Belehradu, Herozburgu z NDR a Prešova. Prešovčania si odniesli cenné víťazstvo a opäť potvrdili, že patria medzi najlepšie hádzanárske tímy v Európe (Smetana, 1963, s. 44).

V ľadovom hokeji nastala akási stagnácia. Tento stav bol do značnej miery bol zavinený aj tým, že nebol dostatok funkcionárov, ktorí by sa o tento šport systematicky starali počas celého roka. O žiakov a dorast sa nemal kto postarať. Mládežnícka základňa bola slabá a hráčom A mužstva sa opäť nepodarilo prebojovať do vyššej súťaže.¹⁹

Z príležitosti Dňa víťazstva sa deviateho mája konal v Prešove už tretí ročník Večerného behu víťazstva. V atletických pretekoch žien na 1800 metrov zvíťazila bežkyňa Ovadlová z Jednoty Trenčín časom 7:11,6 minúty. V kategórii mužov zvíťazil dvojnásobný obhajca Tejbus zo Slávie Bratislava časom 13: 51,6 minúty. Tento pretek bol tiež najvýznamnejším atletickým podujatím v meste (Smetana, 1963, s. 44).

Tenisti urobili v tomto roku celému mestu Prešov také meno, ako ešte nikdy v minulosti. Najväčšie úspechy v tomto športe dosiahli súrodenci Dušan a Melánia Hruškovci. Na Majstrovstvách republiky sa im podarilo v kategórii mladší žiaci obsadiť prvé miesto. Dospelí už toľko úspechov v krajských súťažiach nedosiahli.²⁰

Šachový oddiel mal 34 aktívnych členov. Víťazom krajských majstrovstiev sa stal Dr. Láska a na druhom mieste skončil Treybal, obaja z Prešova, čím sa kvalifikovali do polofinále majstrovstiev ČSSR. Treybal tiež štartoval za dorastencov a zvíťazil v Majstrovstvách ČSSR. Medzi ďalšie dorasteneské šachové talenty patrili Sobek a Kapišovský.²¹

¹⁹ Tatran k ďalším úspechom. Prešovské noviny, 1964, 7, č. 4, s. 4.

²⁰ Tatran k ďalším úspechom. Prešovské noviny, 1964, 7, č. 4, s. 4.

²¹ Tatran k ďalším úspechom. Prešovské noviny, 1964, 7, č. 4, s. 4.

ROK 1964

Začiatkom roka došlo k zmene trénera. Stal sa ním Ing. Jozef Karel.²² Na tomto poste vystriedal Jozefa Steinera. V ligovej sezóne 1963/1964 obsadili v konečnej tabuľke tretiu priečku. Bolo to zároveň najlepšie umiestnenie prešovských futbalistov, v ich doterajšej histórii klubu. Najlepším strelcom ligy sa stal Ladislav Pavlovič. V súťaži o pohár najsľušnejšieho mužstva súťaže obsadili prvé miesto. Po skončení ligovej súťaže sa futbalisti Tatрана zapojili do bojov o Rappanov pohár. V skupine odohrali zápasy s bulharským Spartakom Pleven, nemeckým mužstvom Karl Marx Stadt a poľským tímom Odra Opol. Po zbabranom domácom zápase s Nemcami obsadili Prešovčania v skupine druhú priečku, a tak vypadli z ďalších bojov o tento pohár. Počas letnej prestávky odišlo z Prešova niekoľko hráčov, ako napríklad Rudolf Pavlovič, Pašiak, Šebeš, Kraľovič a ďalší. Najväčšou letnou posilou Prešova sa stal Jozef Obert, bývalý hráč Slovana Bratislava.²³ Osobného uznania sa dostalo Jozefovi Bombovi, ktorý hral zápas za mužstvo Európy proti Škandinávii.

Pred štartom do jarnej súťaže sa hádzanári zúčastnili na turnaji v Bratislave, Zlíne a Košiciach, kde na prvých dvoch menovaných obsadili najvyššiu priečku. Začiatkom roka sa tiež v Prahe konali Majstrovstvá sveta. Reprezentačný tréner a tréner Tatрана Prešov povolal zo svojho oddielu do reprezentácie Frola a Seguru.²⁴ Majstrovstvá sveta skončili pre ČSSR úspešne, pretože získali bronzové medaily. Po nie celkom vydarenej jesennej časti skončili hádzanári na druhom mieste. V jesennej časti nového ligového ročníka obsadili hádzanári druhú priečku, opäť za pražskou Duklou.²⁵

Tento rok bol pre prešovský mužský basketbal výnimočný. Hráči Lokomotívy Prešov sa prebojovali do prvej ligy, čo sa v doterajšej histórii klubu podarilo po prvý raz. Na tomto úspechu mal veľkú zásluhu tréner Ivan Bovan, vedúci oddielu Tibor Vislocký a hráči Ing. Oskar Poljak, Milan Mugroň, Jozef Bombic, Ján Kurian, Michal Belej, Štefan Molokáč, Milan Benko, František Tkáč, Jozef Nižník, Viliam Nižník, Štefan Bavoľar a Kornel Lux.²⁶ Hneď pri štarte do nového ligového ročníka mysleli basketbalisti viac na záchranu, ako na popredné umiestnenie v tabuľke.²⁷ Na druhej strane prešovské basketbalistky mali nie až takú vydarenú

²² Karel naplno vo februári. Prešovské noviny, 1964, 7, č. 3, s. 4.

²³ Poznáte Jozefa Oberta. Prešovské noviny, 1964, 7, č. 32, s. 4.

²⁴ Šesták verí Frolovi aj Segurovi. Prešovské noviny, 1964, 7, č. 9, s. 4.

²⁵ Úspešná bilancia. Prešovské noviny, 1964, 7, č. 50, s. 4.

²⁶ Lokomotíva Prešov účastníkom I. ligy. Prešovské noviny, 1964, 7, č. 11, s. 4.

²⁷ Od kolísky po prvíligový dres. Prešovské noviny, 1964, 7, s. 4.

sezónu, pretože sa im nepodarilo udržať svoju prvoligovú príslušnosť.²⁸ No po jesennej časti novej sezóny hráčky Slávie zamierili rovno na postup, pretože po jesennej časti súťaže figurovali na prvom mieste.²⁹

Volejbal už dlhé roky živoril. Samozrejme, ak neberieme do úvahy podnikové súťaže. Preto sa funkcionári Tatranu rozhodli zlúčiť mužstvo s najlepším podnikovým kolektívom v okrese, a to TJ Spartak ZKL.³⁰

Po odohratí všetkých zápasov v sezóne 1963/1964 obsadili hokejisti Tatranu druhú priečku. K prvému miestu v najvyššej krajskej súťaži chýbali iba dva body, ktoré mohli získať pri kladnom rozhodnutí ich protestu proti hráčom Družstevníka Sabinov. Sabinovské družstvo nastúpilo na zápas proti Prešovu s hráčom, ktorý nemal oprávnenie štartovať. To bolo aj hlavnou príčinou protestu Prešovčanov. Vcelku bol tento ročník hokejovej ligy kvalitnejší ako predchádzajúci. Za Prešov vtedy nastupovali títo hokejisti: Pivovarník, Ladislav Pavlovič, Tažár, Budelák, Ing. Kobulský, Olejár, Ringer, Sabol, Vaško, Šechný a brankár Hrabčák.³¹ Nakoniec Tatran aj v sezóne 1964/1965 pôsobil v krajskej najvyššej súťaži.

V poradí už štvrtí ročník Večerného behu víťazstva neprinesol v mužskej kategórii nového víťaza. Od začiatku týchto pretekov dominuje na trati pretekár Slávie Bratislava Tejbus. V ženskej kategórii zvíťazila jeho oddielová kolegyňa Štefanová. V štyroch kategóriách dorastu bežalo 150 pretekárov, kým v štyroch kategóriách žiakov bolo na štarte okolo 200 mladých športovcov.³² V Prešove sa organizovalo mnoho atletických podujatí. Najlepšie výsledky dosahovali pretekári v žiackych a dorasteneckých kategóriách.

V tenise zaznamenali v tomto roku najväčšie úspechy mládežníci. Na druhom ročníku celoštátneho turnaja o Putovný pohár SNP sa zúčastnilo vyše 100 mladých tenistov a tenistiek z celej republiky. Prešovský okres reprezentovala Melánia Hrušková, Helena Horáková, Daša Surzenová, František Hudák a Jozef Novotňák. V dvojhre starších zvíťazila Melánia Hrušková. V zmiešanej štvorhre získali prvenstvo Hrušková s Mužikom z pražského Motorletu. V kategórii mladších žiakov bol prvý František Hudák z Prešova. Na tomto významnom podujatí sa nezúčastnil kvôli chorobe Dušan Hruška.³³

²⁸ Ženy stratili, muži získali. Prešovské noviny, 1964, 7, č. 12, s. 4.

²⁹ Slávia na čele II. ligy. Prešovské noviny, 1964, 7, č. 51 – 52, s. 4.

³⁰ Volejbal z Tatranu do TJ Spartak ZKL. Prešovské noviny, 1964, 7, č. 23, s. 4.

³¹ Po skončení krajských hokejových majstrovstiev. Prešovské noviny, 1964, 7, č. 7, s. 4.

³² Tesne pred štartom VBV. Prešovské noviny, 1964, 7, č. 18 – 19, s. 8.

³³ Úspech prešovských tenistov. Prešovské noviny, 1964, 7, č. 31, s. 4.

Cyklistický šport sa v meste netešil príliš veľkej obľube. Z Prešovčanov, ktorí sa venovali tomuto športu, dosahovali najlepšie výsledky Július Mihalič a Anton Fecko. Obaja sa zúčastnili niekoľkých pretekov v rámci východného Slovenska.³⁴ V rámci Prešova sa ešte organizovalo niekoľko pretekov, ktoré boli venované prevažne mládeži.

Po odchode Karola Feča z Prešova našla prešovská gymnastika dobrých súťažiacich v podobe Bohňu a brata Miriam Brtkovej Pavela. Obaja sa dostali do väčšieho reprezentačného výberu ČSSR.³⁵ Na juniorských majstrovstvách republiky sa Kašprišin umiestnil na treťom mieste, Krotký na deviatom mieste, Gargalovič na dvadsiatom druhom mieste a Brtko na dvadsiatom deviatom mieste.

Pästiarsky oddiel v Prešove existoval už dlhší čas no až v tomto roku sa dostavili výraznejšie úspechy. Tréner Tibor Kochan trénoval až dvadsať borcov patriacich do rôznych vekových a hmotnostných kategórií. Medzi najlepších pästiarov patrili Brehový, Duch a Široký. V jarnej aj jesennej časti sa im vo svojej skupine podarilo zvíťaziť, čím si vymohli účasť v semifinále na majstrovstvách ČSSR. Majstrovstvá sa konali v Bratislave a hneď v semifinálovom zápase boli pästiari TJ Štadión Prešov porazení Slovanom CHZJD Bratislava.³⁶

ROK 1965

Rok 1965 sa v prešovskom futbale javí ako veľmi úspešný. Futbalisti TJ Tatrana Prešov obsadili v sezóne 1964/1965 v prvej celoštátnej lige druhé miesto. Bolo to doteraz najlepšie umiestnenie prešovských futbalistov. V súťaži slušnosti obsadili hráči prvé miesto. Hráči Tatrana dosiahli pozoruhodné úspechy aj v Československom pohári a tiež mali úspech v zahraničí v zápasoch ktoré tam odohrali. Futbalisti tiež odcestovali na zájazd do Sudánu a Egypta. Zato jesenná časť sezóny 1965/1966 priniesla Prešovu nemilé prekvapenie, keď po odchode niekoľkých hráčov sa mužstvo zrazu ocitlo až na 8. mieste. Z tímu odišli hráči ako Obert, Žarnay, Gavroň, Medviď a Seman.

Hádzanári A mužstva TJ Tatran Prešov skončili v najvyššej súťaži v sezóne 1964/1965 na druhom mieste. Na niektorých významných turnajoch obsadili prvé miesto, ako napríklad na turnaji SNP. Dobré výsledky dosiahli aj v priateľských zápasoch doma či v zahraničí. Zúčastnili sa medzinárodného turnaja v SNR a v Holandsku kde sa v oboch prípadoch stali víťazmi. V tejto sezóne bol trénerom mužstva pán Ladislav Šesták a v tíme hrali hráči týchto mien: Ha-

³⁴ Hovorí Prešovskí cyklisti. Prešovské noviny, 1964, 7, č. 35, s. 4.

³⁵ Východniari proti Rumunsku. Prešovské noviny, 1964, 7, č. 16, s. 4.

³⁶ Prehrali v semifinále. Prešovské noviny, 1964, 7, č. 48, s. 4.

tuščin, Kuzay, Greňo, Hrváth, Frolo, Seruda, Hrieštenský, Mugroň, Lukošík, Gregor, Fecko, Lasko a Prieložný. Pozoruhodný úspech a veľkú radosť priniesli aj dorastenci TJ Tatran Prešov. Títo mladí hráči sa stali majstrami republiky v hádzanej za rok 1965, keď vo finále medzi 4 štyrmi družstvami sa umiestnili na prvom mieste (Smetana, 1965, s. 77 – 78).

Mužský basketbal v sezóne 1964/1965 hral na konci sezóny o udržanie v prvej lige. Nakoniec sa im to podarilo, keď zdolali v rozhodujúcom zápase s Brnom 73:72. Konečný stav zápasu bol určený iba 26 sekúnd pred koncom, kedy prešovský basketbalisti dali rozhodujúci kôš. Najväčší úspech v tejto sezóne dosiahli prešovskí basketbalisti oddielu TJ Lokomotíva OZKN na turnaji o pohár SNP, kde obsadili tretie miesto. Ženský basketbal v sezóne 1964/1965 nedosahoval také úspechy, aké boli očakávaná. Kvôli odchodu niektorých opôr tímu basketbalistky odmietli účasť v prvej lige. Basketbalistky TJ Slávie teda nastúpili v lige druhej, no ani tam sa im nepodarilo pohybovať na popredných miestach.

Volejbalisti Spartaka ZKL sa v sezóne 1964/1965 umiestnili tak muži ako aj ženy na prvom mieste v krajských majstrovstvách a postúpili do druhej najvyššej súťaže v republike.

Prešovskí hokejisti sa v tomto roku stali majstrami kraja. Významnejším faktom pre prešovský hokejový klub TJ Tatran bolo začatie výstavby novej viacúčelovej haly. Keďže mala byť viacúčelová, tak okrem hokejových zápasov sa v nej mohli odohrávať aj majstrovské zápasy hádzanárov, basketbalistov a volejbalistov (Smetana, 1965, s. 78).

Prešovskí gymnasti dosiahli v tomto roku úctyhodné výsledky. Gymnasti Kašprišin, Dort'a, Brtka a Gargalovič sa dostali do širšieho kádra reprezentantov ČSSR v kategórii juniorov. Všetci patrili do športového klubu TJ Lokomotíva Prešov. Na vysokoškolských hrách v športovej gymnastike získal gymnasta Krotký titul akademického majstra Slovenska.

Atletike sa v tomto období až tak nedarilo. Úroveň športu sa už roky nemôže dostať cez krajský priemer. Družstvá mužov a žien obsadili v celoslovenskej oblastnej súťaži 5. resp. 6. miesto. Staršie dorastenky vyhrali krajskú súťaž a starším dorastencom sa podarilo prebojovať do celoštátneho majstrovstva, kde skončili na 5. mieste. Dvadsať atlétov reprezentovalo Východoslovenský kraj na rôznych celoštátnych podujatiach, desať reprezentovalo Slovensko v trojboji Čechy – Morava – Slovensko. Staršieho dorastenca Jozefa Bicáka zaradili do reprezentačného družstva ČSSR v hode kladivom, Ján Troščák prekonal v behu na 300 m časom 42,1 sekundy slovenský dorastenecký rekord (Smetana, 1965, s. 79).

V tenise aj tento rok dosiahli najväčšie úspechy súrodenci Melánia a Dušan Hruškovci. Zúčastnili sa na turnajoch v Hradci Králové, Přerově, Šumperku a vo Zvolene. Z týchto turnajov priniesli mladí Prešovskí tenisti 4 poháre, 3 zlaté, 4 strieborné a 1 bronzovú medailu. Me-

lania už po tretí rok za sebou získala vo Zvolene prvenstvo a stala sa tak majiteľkou putovného pohára SNP (Smetana, 1965, s. 80).

ROK 1966

Rok 1966 sa v prešovskom futbale neradí medzi najúspešnejšie. Futbalisti TJ Tatran Prešov totiž vypadli z prvej celoštátnej ligy. Všetci priaznivci tohto športu v Prešove dúfali, že aj napriek tomu, že ich tím vypadol do druhej ligy, tak sa z neúspechu rýchlo spamätá a do novej sezóny nastúpi plný odhodlania bojovať o návrat do prvej ligy. Príčin vypadnutia mužstva do nižšej súťaže bolo viac.³⁷ Pravdepodobne najvážnejším dôvodom bolo neuvážené uvoľňovanie kľúčových hráčov ako boli Obert, Pavlovič a Petroš. Namiesto nich začali hrať za klub hráči, ktorý sa im kvalitatívne nemohli vyrovnáť. TJ Tatran Prešov bol v prvej lige nepretržite 17 rokov (Smetana, 1966, s. 90). Po vypadnutí do druhej ligy sa problémy klubu ešte viac prehlbovali. Štyri výhry po sebe na začiatku novej sezóny vzbudzovali v klube optimizmus. No po následnej strate formy u niektorých hráčov sa problémy v mužstve začali ešte viac prehlbovať a po jesennej časti tak Prešov figuroval na nelichotivom ôsmom mieste.³⁸ V druhej lige vtedy hralo 14 družstiev. V tomto roku reprezentovali tento klub hráči ako Holeš, Gabalec, Rias, Bomba, Grenčík, Pall, Kozman, Kulan, Petrulak, Dzurej, Štefan a ďalší. Napriek tomu, že sa im nedarilo v lige, v československom pohári sa prebojovali do finále. Tam sa stretli s družstvom Dukly Praha, ktorá tento pohár vyhrala. Dukla sa v tejto sezóne stala aj víťazom ligy, a tak mala právo štartovať v Pohári európskych majstrov. Keďže v tejto dobe existovala aj prestížna súťaž o Pohár víťazov pohárov a Dukla štartovala už vo vyššej európskej súťaži, Prešovu sa tak ako finalistovi československého pohára ušla miestenka v Pohári víťazov pohárov. Tam sa stretli s nemeckým družstvom Bayern Mníchov. 29. 9. 1966 sa Prešove pred vypredaným publikom zrodil výsledok 1:1.³⁹ a v odvete na mníchovskom štadióne utrpeli hráči Tatranu prehru s neskorším víťazom tejto súťaže 2:3 (Korček, 1981, s. 275). Významnou osobnosťou prešovského futbalu bol Ladislav Pavlovič. Tento muž dňa 8. apríla v roku 1966 oslávil už 40 rokov. V prešovskom futbale pôsobil 25 rokov. Bol aj reprezentantom ČSSR a v tomto roku sa tiež rozlúčil s aktívnou futbalovou kariérou. Ladislav Pav-

³⁷ O vypadnutí sa podrobnejšie venujú články prešovských novín Kritizovať je ľahko, Prešovské noviny, 1966, 2, č. 30, s. 4 a tiež v jeho pokračovanie Kritizovať je ľahko, Prešovské noviny, 1966, 2, č. 31, s. 4.

³⁸ Čierny rok prešovského futbalu. Prešovské noviny, 1966, 2, č. 48, s. 4.

³⁹ Bližšie informácie o zápase opisuje článok bol uverejnený v Prešovských novinách zo 4. 10. 1966, 2, č. 40, s. 4.

lovič sa nevenoval iba futbalu, ale počas svojej aktívnej kariéry hrával aj hokej za miestny klub a tak ako vo futbale, aj v tomto športe dosiahol vynikajúce výsledky.

Prešovskí hádzanári dosiahli v tomto roku veľmi dobrý výsledok. Získali titul vicemajstra republiky. V jesennom kole skončili prešovskí hádzanári na 3. mieste. Tento rok absolvovali aj niekoľko zahraničných zájazdov do NSR, Dánska, kde z 11 odohratých zápasov 7 z nich vyhrali, raz remizovali a iba tri razy prehrali. Dosiahli tam celkové skóre 163:124. Taktiež sa zúčastnili medzinárodného turnaja v Bratislave, kde obsadili prvé miesto a po tretíkrát sa stali držiteľom pohára SNP. Medzi prešovskými hádzanármi by sme vtedy mohli nájsť až troch reprezentantov. Boli nimi Anton Frolo, Martin Gregor a Vladimír Seruga. Títo traja hráči reprezentovali ČSSR na Majstrovstvách sveta, ktoré sa konali vo Švedsku (Smetana, 1966, s. 92).

V tomto roku sa basketbalistom príliš nedarilo. Hráči Lokomotívy OZKN vypadli z prvej basketbalovej ligy. Hokejisti mali roku striedavé šťastie. Opäť hrali iba krajskú súťaž. Najlepším strelcom Prešova sa stal Ladislav Pavlovič, ktorý hral okrem hokeja aj futbal. Strelil 25 gólov, ktoré nedopomohli k postupu do vyššej súťaže. V roku 1966 sa tiež konali nové voľby do výboru.

V roku 1966 dochádza v umeleckej gymnastike k malému „boomu“. Oddiel vtedajšej umeleckej gymnastiky Tatrana mal v tomto roku už 166 členov. Mladé pretekárky Viera Marušová, Dorota Smatanová, Saša Gregorová a ďalšie dosiahli pod vedením trénerky Chalutovej v krajskej súťaži pozoruhodné výsledky (Smetana, 1966, s. 94).

Prešovský jazdec Tibor Kňazík zvíťazil na Veľkej Pardubickej takmer o desať dĺžok pred rumunským džokejom Todutom. Tibor Kňazík na tomto preteku hladko zdolal najťažšie prekážky Veľkej Pardubickej Taxisov priekop, Hadí priekop a Veľkú vodnú prekážku, ktoré jeho kôň Nestor, z chovu Štátneho plemenárskeho ústavu v Prešove, zvládol bez chýb, čo bolo rozhodujúce pri jeho víťazstve.⁴⁰

ROK 1967

Futbalisti Tatrana Prešov bojovali aj v tomto roku v druhej lige. V sezóne 1966/1967 sa umiestnili na treťom mieste.⁴¹ Predošlé vypadnutie do druhej ligy nie všetci hráči zniesli bez toho, aby to nedali najavo. A tak niektorí sa kvôli tomu rozhodli odísť do iných prvoligových klubov. Takto z tímu odišli Kulan, Čaban, Mihok, Holeš a Kozman. Prišli však aj noví hráči

⁴⁰ Víťaz z Prešova. Prešovské noviny, 1966, 9, č. 41, s. 4.

⁴¹ Tatran pod našou lupou. Prešovské noviny, 1967, 10, č. 27, s. 4.

ako Jančula, Pilka, Semka, Velecký, Čabala, Balog, Polák a káder bol doplnený mladými talentovanými odchovancami z dorastu. Mužstvo bolo vedené pod taktovkou trénera pána Teodora Reimana a úspech sa dostavil, pretože aj zásluhou jeho odhodlanosti sa prešovský futbal ocitol po jesennej časti novej sezóny 1967/1968 na prvom mieste.⁴² Prešovskí dorastenci sa pod vedením trénera Ladislava Pavloviča prebojovali do finále o dorasteneckého majstra ČSSR.⁴³ Po nerozhodnom výsledku s ČKD Sparta Praha 1:1 ich však žreb odsunul na druhé miesto.⁴⁴ Za tím dorastu vtedy nastupovali hráči ako Buček, Semančík, Pinka, Klimovič, Jausch, Onufrák, Beluška, Vaľko, Stankoven, Jozef a Ladislav Mačupovci. Tréner Ladislav Pavlovič okrem dorasteneckého tímu viedol aj družstvo žien, ktoré odohralo svoj prvý zápas proti ženám z Košíc.⁴⁵ Zápas sa konal na štadióne Lokomotívy Košice a Prešovčanky tam pred návštevou 20 000 ľudí zdolali Košice rozdielom triedy 3:0, keď všetky tri góly strelila Marta Demeterova.

Hádzanári sa na začiatku roka zúčastnili na Majstrovstvách sveta. Reprezentácia ČSSR umiestnila na prvom mieste. a z prešovského klubu boli do tímu povolaní traja hráči: Anton Frolo, Vladimír Segura a Martin Gregor.⁴⁶ Prešovskí hádzanári aj toho roku obsadili tretie miesto. Po jarnej časti odišli z tímu hráči ako Frolo, Segura Dvorčák a tiež bratia Lukošíkovci.

V tomto roku sa Prešovský hokejový klub v oblastnej súťaži umiestnil z ôsmich družstiev na treťom mieste. V uplynulej sezóne mužstvo trénoval Ferdinand Schlosser.⁴⁷ Z tímu odišli niekoľkí starší hráči a káder bol doplnený o niekoľko mladých hráčov. Veľkým pozitívom pre prešovský hokej bolo otvorenie nového zimného štadióna. Presný dátum otvorenia bol 7. august 1967. Moderný zimný štadión bol postavený za 10 200 000 Kčs. Štadión mal kapacitu 5575 miest na sedenie a 1000 miest na státie. Objekt má slúžiť hokejistom, korčuliarom, ale aj na rôzne kultúrne podujatia. Ladová plocha má 1800 m² a dá sa vytvoriť za šesť hodín priamym odparovaním čpavku. Vedúcim štadióna sa stal Štefan Sabol.⁴⁸

⁴² Futbalisti Tatrana bilancovali. Prešovské noviny, 1968, 11, č. 2, s. 4.

⁴³ Dorastenci Tatrana vo finále. Prešovské noviny, 1967, 10, č. 26, s. 4.

⁴⁴ Žreb rozhodol o majstrovi republiky. Prešovské noviny, 1967, 10, č. 29, s. 4.

⁴⁵ Prešovské futbalistky nesklamali. Prešovské noviny, 1967, 10, č. 36, s. 4.

⁴⁶ Reprezentovali ČSSR z Prešova. Prešovské noviny, 1967, 10, č. 1, s. 4.

⁴⁷ S hokejovým trénerom po sezóne. Prešovské noviny, 1967, 10, č. 10, s. 4.

⁴⁸ Najviac sa potešili športovci. Prešovské noviny, 1967, 10, č. 41, s. 4.

V atletike v tomto roku dosiahli najväčšie úspechy ženy z klubu TJ Slávia VŠ.⁴⁹ Ich družstvo zvíťazilo bez jedinej prehry v slovenskej divízii a postúpilo do II. ligy. Takto sa Prešovčanky v najvyšších výkonnostných triedach prebojovali hneď za atlétky Bratislavy a Trnavy. Pekný úspech na akademických Majstrovstvách Slovenska dosiahla Irena Chomová tiež z oddielu Slávia Prešov. V Bratislave pretekala v päťboji a skončila na druhom mieste.⁵⁰ V tomto roku sa v Prešove tiež uskutočnil už siedmy ročník Večerného behu víťazstva, ktorého súčasťou boli aj cyklistické preteky na 900 m okruhu. V tomto ročníku Večerného behu víťazstva zvíťazil pretekár Bohumil Zháňal zo Zlína. Trať prebehol za 14:18,8 min a prerušil tak šesť ročnú víťaznú sériu mužských pretekárov z oddielu Slávie Bratislava. V ženskej kategórii zvíťazila Bratislavčanka Kurdelová.⁵¹

Ďalším športom, ktorý sa úspešne rozvíjal v Prešove, bolo džudo. Tento šport zastrešoval oddiel TJ Slávia VŠ. Najúspešnejšou džudistkou v Prešove bola v tom čase Milka Kojecká. Táto vynikajúca džudistka zvíťazila na Veľkej cene Kroměříža a stala sa tiež akademickou majsterkou Slovenska. Na majstrovstvách ČSSR obsadila druhé miesto. Medzi úspešných džudistov patril aj pán Činčera, Čekan, Kapišovský, Bobák, Podolinský a Purdeš (Smetana, 1967, s. 92).

ROK 1968

V prešovskom futbale dochádza v tomto roku k istému preorganizovaniu mužstva. Nepodarilo sa im prebojovať do prvej ligy. Na trénerskú stoličku zasadol Ing. Jozef Karel. Základným cieľom družstva bolo dostať sa opäť do prvej futbalovej ligy.⁵² Nastúpilo do novej sezóny s týmto kádrom: Červeňan, Štefan, Čabala, Mačupa, Majerník, Meľuch, dr. Velecký, Turčányi, Takáč, Jenčík, Onufrák. Tím ešte nebol zohratý na takej úrovni, akú by si želali funkcionári, pretože ešte bolo čo vylepšovať najmä po technickej stránke. Postupnými krokmi sa tím vylepšoval a po jesennej časti sezóny 1968/1969 sa umiestnil na druhom mieste.⁵³

Oddiel hádzanej mal v tejto dobe až 4 družstvá. Dve z nich boli mužské a dve dorastenecké. A mužstvo prešovských hádzanárov hralo v prvej lige a dosahovalo vynikajúce výsledky. V ligovom ročníku 1967/1968 sa umiestnilo na treťom mieste. V tomto ročníku obliekali dres

⁴⁹ Čo asi neviete. Prešovské noviny, 1967, 10, č. 31, s. 4.

⁵⁰ Úspech atlétky Slávie Prešov. Prešovské noviny, 1967, 10, č. 21, s. 4.

⁵¹ Okolo VII. ročníka VBV. Prešovské noviny, 1967, 10, č. 21, s. 4.

⁵² Futbalisti bilancovali. Prešovské noviny, 1969, 12, č. 1, s. 4.

⁵³ Tatran skončil na 2. mieste. Prešovské noviny, 1968, 11, č. 48, s. 4.

Tatrana hráči ako Briešťanský, Vasil, Greňo, Gregor, Lafko, Mugroň, Ing. Poljak, Zavadinka, Fecko, Eibl a Karol Lukošik. V bránke sa striedal Kunay s Matušikom.⁵⁴ Tohto roku sa stalo jesenným majstrom ČSSR. Prešovské „áčko“ v tomto roku tiež zvíťazilo na turnaji SNP v Košiciach a na zahraničných turnajoch v NSR a Rakúsku si nespravili hanbu. B mužstvo hrávalo v II. lige a malo veľké problémy zo záchranou.⁵⁵

Hokej oslávil v tomto roku 40 rokov jeho trvania v meste, no ani tento rok, už na novom štadióne sa im nepodarilo prebojovať do druhej ligy. Počas sezóny podávali kvalitné výkony a v konečnej tabuľke im patrila druhá priečka.⁵⁶ Pri príležitosti postavenia nového štadióna sa uskutočnil priateľský zápas medzi Prešovom a Popradom. Na tento zápas nastúpili bývali internacionáli. Čo sa týka družstva, to si dalo za cieľ postúpiť z krajskej súťaže do II. ligy (Smetana, 1968, s. 88 – 89).

Už po ôsmykrát sa v Prešove konal Večerný beh víťazstva. Víťazom sa stal dovtedy vytrvalec Červenka z Dubnice nad Váhom. Ako druhý dobehol do cieľa Staroň z Lokomotívy Košice. V kategórii žien zvíťazila už tretíkrát po sebe pretekárka Slávie Bratislava Kurdelková.⁵⁷

Jazdecký oddiel TJ Slavoj Prešov vykazoval aj tomto roku dobré výsledky. Najlepším jazdcom bol Július Kunderák. V Tatranskej Lomnici vyhral v medzinárodnej konkurencii tri súťaže. V Poděbradoch bol štvrtý a na Dukelských pretekoch za účasti najlepších jazdcov z ČSSR obsadil druhú priečku (Smetana, 1968, s. 85). V džude opäť dominovala Emília Kojeká.

ROK 1969

Prešovským futbalistom sa po troch rokoch v druhej lige podarilo prebojovať opäť do prvej ligy. O tento úspech sa pričínili najmä tréner Ing. Jozef Karel. Jeho tím hral vtedy v tomto zložení Černeňan, Zdenek Velecký, Jaroslav Červeňan, Ľudovít Štefan, Eduard Čabala, Jozef Majerník, Michal Simka, Jozef Mačupa, Štefan Maľuch, Ján Turčányi, Vladimír Chuftrák, Ján Balog, Juraj Husár, Tibor Takács a Juraj Jenčík (Smetana, 1969, s.111 – 112). Do novej sezóny nastupovali hráči Tatrana s jasným cieľom zachrániť sa. Po polovici súťaže figurovali na desiatom mieste, čo bolo medzi šestnástimi družstvami, čo postačovalo na záchranu. Prešov-

⁵⁴ Pôjdu na MS do Francúzska. Prešovské noviny, 1968, 11, č. 34, s. 4.

⁵⁵ Hádzanári Tatrana bilancovali. Prešovské noviny, 1969, 11, č. 2, s. 8.

⁵⁶ Zatiaľ sú druhí. Prešovské noviny, 1968, 11, č. 7, s. 4.

⁵⁷ Hovorí víťazka a víťaz. Prešovské noviny, 1968, 11, č. 18, s. 4.

ské futbalistky získali v tomto roku titul majsteriek Slovenska. V súťaži vtedy štartovalo osem družstiev.⁵⁸

Začiatkom roka sa hádzanári Tatrana zúčastnil na turnaji v poľskom meste Mielec. Neprehrali tam ani jeden zápas a zaslúžene si vybojovali prvenstvo.⁵⁹ V najvyššej súťaži si počínali tiež vynikajúco, pretože sa im podarilo získať titul majstra ČSSR. Okrem toho vyhrali na 23. ročníku medzinárodného turnaja o pohár SNP v Košiciach. Na tomto turnaji sa zúčastnili reprezentačné družstvá Holandska, Tuniska, ďalej kluby ako ČH Bratislava, VSŽ Košice a Slovan Levoča. Prešovskí hádzanári dokázali zvíťaziť vo všetkých zápasoch, ktoré tam odohrali.

Prešovský basketbal sa po dvoch rokoch dostal z tretej ligy opäť do ligy druhej. Veľkú zásluhu na postupe mal aj Milan Benko, ktorý bol hrajúcim trénerom. V postupovej sezóne 1968/1969 okúsili trpkosť prehry iba raz.⁶⁰ Do sezóny 1969/1970 hráči TJ Lokomotívy OZKN Prešov nastúpili pod vedením nového trénera Mariána Vojčíka.

Volejbalové družstvo TJ Tatran Prešov dostalo do druhej ligy. Rovnako aj ženské družstvo TJ Slávia Prešov postúpilo do druhej ligy, a tak sa prešovský volejbal dostal na vyššiu úroveň ako doteraz. No v druhej lige skončil na predposlednom mieste.⁶¹

Hokejistom Dukly Prešov sa v tomto roku podarilo získať prvenstvo v najvyššej krajskej súťaži. Postúpili tak do kvalifikačného dvojzápasu s Duklou Trnava. Družstvo bolo vedené trénerom Františkom Olejárom, no postup sa mu nepodarilo dosiahnuť. Na trnavskom ľade sa im síce podarilo uhrať remízu 3:3, lenže v domácom zápase Prešovčania pred 6 000 hľadiskom vybuchli a utrpeli porážku 5:1.⁶²

Stolní tenisti TJ Slovan Solivar v priebehu dvoch rokov postúpili z oblastných majstrovstiev do slovenskej národnej ligy. Kolektív pripravoval hrajúci tréner František Mochňacký. Ďalšími úspešnými hráčmi Solivaru boli Mochňacký, Vojtek, Kapišovský, Ing. Smižanský, Zuščin, Palko, Rakovský a Vajda. V džude získala titul akademickej majsterky československa Emília Kojecká. Taktiež získala titul majsterky ČSSR vo váhe do 63kg, a bola tiež v reprezentačnom družstve (Smetana, 1969, s. 108).

⁵⁸ Radosť medzi futbalistkami. Prešovské noviny, 1969, 12, č. 16, s. 4.

⁵⁹ Prišli, videli, zvíťazili. Prešovské noviny, 1969, 12, č. 27, s. 4.

⁶⁰ Mužstvo postúpilo, tréner je smutný. Prešovské noviny, 1969, 12, č. 16, s. 4.

⁶¹ Druholigový volejbal. Prešovské noviny, 1969, 12, č. 40, s. 4. resp. Smetana, 1969, s. 112.

⁶² Nagy, Jozef: To fanúšikovia naozaj nečakali. Prešovské noviny, 1969, 12, č. 9, s. 4.

ROK 1970

Po návrate do najvyššej súťaže sa futbalistom podarilo udržať si tento primát aj pre nasledujúci rok. V sezóne 1969/1970 sa umiestnili na deviatom mieste, čo hráčom umožnilo štartovať v Interpohári.⁶³ V ňom sa stretli s dánskym mužstvom Boldklub Kodaň, rakúskou Austriou Salzburg a nemeckým FC Kaiserslautern. V skupinovej tabuľke Interpohára obsadili Prešovčania tretiu priečku. Ešte pred posledným zápasom figurovali na prvom mieste, lenže prehra 4:0 v Kaiserslauterne ich odsunula na predposledné miesto. O konečnom umiestnení rozhodlo iba skóre, pretože Austria Salzburg a 1. FC Kaiserslautern mali spoločne s Tatranom Prešov zhodne po sedem bodov.⁶⁴ V jesennej časti ďalšieho ligového ročníka sa so 14 bodmi v tabuľke umiestnili na desiatom mieste. Toto umiestnenie spôsobili tiež rôzne zranenia kľúčových hráčov. Najúspešnejším strelcom Prešova v tejto časti bol s tromi gólmi Turčányi. Družstvo bolo vedené trénerom Ing. Jozefom Karelom. V jeho tíme boli nasledujúci hráči: Červeňan, Bubenko, hesár, Čabala, Molnár, Mačupa, Novák, Fuchs, Takács, Turčányi a Onufriák.⁶⁵

Ako majstri ČSSR sa hádzanári zúčastnili bojov o Pohár európskych majstrov. Nepodarilo sa im ho však získať. Nedarilo sa im ani v lige, pretože nielenže sa im nepodarilo obhájiť titul, ale neskončili ani v prvej trojici najlepších. Darilo sa im aspoň v turnaji o Pohár SNP a VOSR, kde získali prvenstva. V jesennej časti sezóny 1970/1971 sa Prešovčanom v niektorých kolách prestalo dariť.⁶⁶ Družstvo podávalo podpriemerné výkony, ale aj tak sa pohybovali na popredných priečkach v tabuľke. Počas zimnej prestávky boli v tabuľke na druhom mieste, keď strácali iba bod za vedúcim tímom z Plzne. Koncom roka odcestovali na sústredenie do Holandska. Odohrali tam päť zápasov a v každom z nich dokázali zvíťaziť. Porazili reprezentáciu Holandska, aj holandského ligového majstra.⁶⁷ V decembri sa ešte uskutočnilo zasadnutie vedenia hádzanárskeho klubu. Výsledkom schôdze bol odchod dlhoročného trénera Ladislava Šestáka.⁶⁸ Do funkcie predsedu bol zvolený Štefan Sninčák. Prešovské basketbalistky sa opäť prebojovali do prvej ligy. Družstvo TJ Slávia Strojstav viedol tréner Juraj Filčák

⁶³ Tatran viac ako úspešný. Prešovské noviny, 1970, 13, č. 21, s. 4.

⁶⁴ Stačila remíza a boli by franky. Prešovské noviny, 1970, 13, č. 31, s. 4.

⁶⁵ O futbalovom oddieli pravidelne informovala denná tlač, pozri napr. O lige v číslach. Prešovské noviny, 1970, 13, č. 48, s. 4.

⁶⁶ Čo je s tebou, Tatran? Prešovské noviny, 1970, 13, č. 42, s. 4.

⁶⁷ Tatran v krajine tulipánov. Prešovské noviny, 1970, 13, č. 47, s. 4.

⁶⁸ Padol rekord, Šesták odchádza. Prešovské noviny, 1970, 13, č. 49, s. 4.

a hrali v ňom hráčky ako Helena Benčíková, Viera Čukanová, Milada Dobiašová, Oľga Fereničová, Mária Hajdukov, Gabriela Jeleníková, Oľga Lipovská, Helena Neubauerová, Iveta Polláková a ďalšie.⁶⁹ V jesennej časti sezóny 1970/1971 sa basketbalistky umiestnili na siedmom mieste. Po postupe OZKN do II. ligy sa basketbalistom nepodarilo dosiahnuť väčší úspechov v tejto súťaži. V ligovom ročníku 1969/1970 hrali iba o udržanie v skupine. Záchranárske práce dopadli úspešne aj kvôli Štefanovi Molokáčovi, ktorý bol jedným z najlepších hráčov v tíme. Počas jesennej časti došlo k zmene trénera, keď toho predchádzajúceho nahradil Ivan Bovan.⁷⁰

Hokejistom Dukly Prešov sa v tomto roku podarilo prebojovať do druhej ligy.⁷¹ V tomto roku mali prešovskí hokejisti v divíznej súťaži striedavé úspechy. Družstvo bolo vedené trénerom Bundelákom.⁷² Koncom roka sa v Prešove uskutočnili štvrté Majstrovstvá Európy juniorov. Na turnaji sa zúčastnili reprezentanti Švédska, Fínska, ZSSR, Nórska, NSR a ČSSR. Víťazom majstrovstiev sa stal ZSSR, na druhom mieste Švédsko a na treťom ČSSR.⁷³

Tento rok sa uskutočnil už jubilejný desiaty ročník Večerného behu víťazstva. V mužskej kategórii v behu na 5 000m zvíťazil Červenka z Dubnice nad Váhom časom 15:40, 4min. V ženskej kategórii v behu na 200m zvíťazila Ondrejčáková zo Spišskej Novej Vsi. Trať prebehla za 5:56,2. Na pretekoch štartovali aj známymi prešovskými bežcami ako František Gejza a Milan Zimmermann. Milan Zimmermann dostal na záver preteku zvláštnu cenu za účasť na všetkých ročníkoch Večerného behu víťazstva.⁷⁴ V skoku do výšky mal Prešov tiež dobrého atlétu. Pretekár Lokomotívy Dušan Veľký v tomto roku výkonom 191 cm prekonal 37 rokov starý rekord Štefana Stanislava o jeden centimeter.⁷⁵

Vodným pólistom sa konečne podarilo prebojovať do prvej ligy. Druhú ligu vyhrali suverénne. O dobrej hre tohto družstva svedčí aj ich celkové skóre 228:59, na ktorom má veľký

⁶⁹ Opäť v I. lige. Prešovské noviny, 1970, 13, č. 14, s. 4.

⁷⁰ Basketbalisti majú nového trénera. Prešovské noviny, 1970, 13, č. 43, s. 4.

⁷¹ Dukla ZPA Prešov – Juniori Slovenska 2:10. Prešovské noviny, 1970, 13, č. 7, s. 4.

⁷² Slovo má tréner Miroslav Nitka. Prešovské noviny, 1970, 13, č. 23, s. 4.

⁷³ Podrobnejšie o súťaži napr. článok Srdce Šariša patrí Európe. Prešovské noviny, 1970, 13, č. 44, s. 4. stručnú zmienku zaznamenal aj Smetana, 1970, s. 149.

⁷⁴ Desiat rokov Večerného behu víťazstva. Prešovské noviny, 1970, 13, č. 20, s. 4.

⁷⁵ Bude mať Prešov „dvojmetrového“ skokana? Prešovské noviny, 1970, 13, č. 26, s. 4.

podiel najlepší strelec družstva i druhej ligy Ladislav Benko. Súperom nastrielal 87 gólov. Sláviu VŠ vtedy trénoval Milan Kručay.⁷⁶

Záverom možno konštatovať, že minulosť rôznych športových aktivít v Prešove, jeho okolí je nesmierne bohatá a nesporne si zaslúži pozornosť bádateľov aj vo väčšom rozsahu.

ZDROJE

Gašpar, J.: V stopách byciklov. Pegramen 1995.

Korček, F. a kol.: Futbal – encyklopédia. Bratislava: Šport 1981.

Mráz, I. a kol.: Svet deväťdesiatich minút. Bratislava: Šport 1981.

Paška, J.: Bibliografia k dejinám Prešovského školstva za roky 1803 – 1950. Martin: Matica slovenská 1984.

Sabol, T.: Prešov – Futbal. Humenné: Garmond 1995.

Sedlák, I. a kol.: Dejiny Prešova II. Prešov: Múzeum slovenskej republiky rád 1965.

Smetana, Pavel: Kronika mesta Prešov. 1957 – 1961.

O AUTOROVI

Michal Marinica je študentom 3. ročníka denného magisterského štúdia v odboroch dejepis – geografia; kontakt: tifoso@orangemail.sk, titifoso@azet.sk.

⁷⁶ Bližšie napr. v textoch: Vodní pólisti v I. lige. Prešovské noviny, 1970, 13, č. 31, s. 4., resp. Vrásky z postupu. Prešovské noviny, 1970, 13, č. 32, s. 4.